

Vlada
Republike
Hrvatske

Registar neporeznih davanja

Zagreb, rujan 2015.

Prethodne aktivnosti i stanje - od 2008. do danas

- Prvi **Registar neporeznih prihoda** izrađen je 2008.
- Početkom 2013. osnovana je tematska podskupina za analizu i preispitivanje Registra neporeznih prihoda pod predsjedanjem pomoćnika ministra financija
- Njen osnovni zadatak je bio koordinacija aktivnosti, ustrojavanje i ažuriranje Registra neporeznih prihoda, koji je kasnije preimenovan u Registar neporeznih davanja
- Radne podskupine iz svakog nadležnog ministarstva radile su na ažuriranju Registra i smanjenju/ukidanju neporeznih davanja
- U listopadu 2014. uspostavljena informatička podrška Registru (CARNET i Ministarstvo uprave)
- Od početka 2013. do sredine 2015. Vlada je **ukinula ili smanjila neporezna davanja u ukupnom neto iznosu 449,7 milijuna kuna** na godišnjoj razini, što je učinak smanjenja ili ukidanja 58 neporeznih davanja

Prioritet ekonomske politike za 2015./2016.

- U 2015. smanjenje neporeznih davanja postaje jedno od prioriteta područja ekonomske politike Vlade, o čemu se raspravlja u okviru **Europskog semestra**
- U **Nacionalnom programu reformi 2015.** postavljeni su ciljevi za minimalno smanjenje parafiskalnih nameta u 2015. i 2016. za 0,1 % BDP-a u 2015. i 2016.
- Vlada donosi **Odluku o smanjenju parafiskalnih nameta u 2015. godini i ciljevima smanjenja u 2016. godini i osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe smanjenja parafiskalnih nameta**
- Sva tijela dužna su izmijeniti propise iz svoje nadležnosti u roku 90 ili 120 dana te osigurati smanjenje neporeznih davanja sukladno Odluci Vlade od 23. travnja 2015.

Uspostava novog Registra neporeznih davanja

Cilj uspostave Registra je **utvrditi neporezna davanja koja opterećuju poslovanje poduzetnika te mogućnosti za njihovu reformu odnosno smanjenje ili ukidanje**, na način da se ne dovede u pitanje temeljno funkcioniranje središnje države, JLP(R)S-ova i drugih korisnika tih prihoda.

Zadaće Povjerenstva

- Praćenje provedbe aktivnosti nadležnih tijela zaduženih za ostvarenje cilja smanjenja neporeznih davanja u iznosu 0,1% BDP-a do kraja 2015.
- Utvrditi popis neporeznih davanja koji će se smanjiti tijekom 2016. najmanje 0,1 % BDP-a iz 2014. uz uvjet da ukupan iznos smanjenja neporeznih davanja u 2015. i 2016. ne bude manji od 0,2 % BDP-a iz 2014.
- Osigurati preduvjete za objavu popisa neporeznih davanja na mrežnim stranicama Ministarstva financija

Što su neporezna davanja i na koji način opterećuju gospodarstvo?

Neporezna davanja su **sva propisana obvezna neporezna davanja koja plaćaju poduzeća** središnjim tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim tijelima s javnim ovlastima, ako pri tome;

- platitelj ne dobiva za uzvrat neku uslugu, dobro ili pravo
- rezultirajuća usluga, dobro ili pravo objektivno je manje vrijednosti u odnosu na plaćeni iznos
- stvarni trošak za tijelo koje pruža uslugu, dobro ili pravo je manje od naplaćenog iznosa za isto

Neporezna davanja predstavljaju **teret za gospodarstvo** u smislu novčanog iznosa, ali i vremena koje je potrebno uložiti za udovoljavanje administrativnim zahtjevima

Evidentiranje neporeznih davanja

- Povjerenstvo je prikupilo podatke o 161 različita neporezna davanja
- Ukupni iznos javnih prihoda u 2014. od neporeznih davanja iznosio je čak 8,413 milijardi kuna
- Broj neporeznih davanja u Registru **nije konačan**
- Registar će se kontinuirano dopunjavati
- u Registar **nisu uključeni nameti koji opterećuju isključivo građane**
- Registar **ne uključuje javna davanja propisana Općim poreznim zakonom** (poreze, trošarine, carine i sl.) i **Zakonom o doprinosima** (obvezno mirovinsko osiguranje, obvezno zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj ozlijede na radu i profesionalne bolesti, te osiguranje za slučaj nezaposlenosti), **upravne pristojbe, novčane kazne, te naknade po osnovi ugovornog odnosa** (koncesije, zakup i sl.)

Novi Registar neporeznih davanja

U Registru su utvrđeni slijedeći elementi:

- Zakon kojim je utvrđen neporezno davanje
- Podzakonski akt koji pobliže definira neporezno davanje
- Obveznik plaćanja
- Osnovica na osnovu koje se određuje visina neporeznog davanja
- Stopa ili iznos koja se primjenjuje za određivanje visine davanja
- Tijelo ili institucija koje prikuplja prihod
- Nadležno ministarstvo
- Način raspodjele prihoda (između različitih razina vlasti) i svrha davanja
- Ukupni uplaćeni iznosi za 2012., 2013. i 2014. godinu
- Ukupni iznos koji su uplatili poduzetnici (ukoliko je davanje po prirodi takvo da ga plaćaju i poduzetnici i građani)

20 najvećih neporeznih davanja u 2014.

- Ukupan iznos javnih prihoda u 2014. od 20 najvećih neporeznih davanja u Hrvatskoj iznosio je **6,413 milijarde kuna** - od toga su **4,685 milijarde kuna uplatili poduzetnici**, a **1,729 milijarde građani**
- Za 20 neporeznih davanja koja najviše opterećuju poduzetnike, poduzetnici (pravne i fizičke osobe – obrtnici) su 2014. uplatili **4,685 milijarde kuna** ili **87,1%** ukupnog iznosa koji su uplatili 2014.

10 najvećih neporeznih davanja koja plaćaju poduzetnici

1. Naknada za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije (sredstva se prikupljaju na računu Hrvatskog operatera tržišta energije - HROTE)
2. Naknada za pravo uporabe radio frekvencijskog spektra
3. Naknada za uređenje voda
4. Naknada za ambalažu i ambalažni otpad
5. Godišnja naknada za upotrebu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila
6. Članarina turističkim zajednicama
7. Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma
8. Naknada nositeljima privatnih autorskih i srodnih prava temeljem prava javnog priopćavanja, reproduciranja i stavljanja na raspolaganje javnosti autorskih djela i predmeta zaštite srodnih prava (za račun privatnih nositelja prava prikupljaju njihove udruge HDS, HUZIP, ZAPRAF, DHFR, DZNAP i ZANA)
9. Naknada za korištenje voda
10. Članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK)

Najveća neporezna davanja koja plaćaju poduzetnici (11. - 20.)

11. RTV pristojba
12. Naknada gospodarenja električnom i elektroničkom opremom
13. Spomenička renta
14. Naknada za korištenje cestovnog zemljišta
15. Zdravstveni pregledi na kliconoštvo osoba koje trebaju biti pod zdravstvenim nadzorom
16. Naknada za zaštitu voda
17. Vodni doprinos
18. Naknada za nadzore koji obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
19. Naknada za upravljanje radio frekvencijskim spektrom
20. Naknada koju REGOS naplaćuje od obveznih mirovinskih društava za vođenje jedinstvenog računovodstva osobnih računa njihovih članova

* davanja ispisana crveno su predmet Vladine odluke o smanjenju za 2015.

Neporezna davanja treba racionalizirati – slijedeći koraci

Povjerenstvo ima zadaću identificirati neporezna davanja čiji će ukupni učinak racionalizacije značiti najmanje 330 milijuna kuna manje opterećenje za poduzetnike

Slijedeće aktivnosti su prioritete za Povjerenstvo i ostale zainteresirane skupine:

- Nastavno na trenutni Registar neporeznih davanja, kategorizirati ih u slijedeće tri skupine:
 - **za ukidanje**
 - **za reformu (izmjena metode izračuna/osnovice, stope ili iznosa)**
 - **ostaviti kako je**
- Definirati preporuke i izračunati učinak racionalizacije **za najmanje 20 najvećih neporeznih davanja** koji opterećuju poduzetnike

Idući koraci

- Koji su najveći problemi s neporeznim davanjima po mišljenju poduzetnika?
 - Njihova visina
 - Nedobivanje nikakve usluge/prava/dobra
 - Način naplate
 - Nepredvidivost / Promjena visine naknade
- **Vlada poziva stručnu javnost na komentiranje Registara**
- Objava daljnjih smanjenja i racionalizacija koncem rujna 2015.